

Diaconaal
Steunpunt

Handreiking (financiële) ondersteuning door de diaconie

Enkele opmerkingen vooraf

- De Here Jezus geeft ons de opdracht onze naaste lief te hebben als onszelf. Laat dat in al het diaconale werk steeds de leidraad zijn. Hoe weerspiegelt je Zijn barmhartigheid het meest zuiver?
- Gods genade komt ons leven zonder voorwaarden vooraf binnen. Maar nadat het is binnengekomen, zal in ons leven verandering het gevolg (moeten) zijn. Hieraan kun je ook de barmhartigheid vanuit de diaconie spiegelen.
- Een schema helpt bij het werk, maar het houdt geen rekening met individuele omstandigheden van mensen. Een schema voorkomt willekeur, maar het mag niet zo zijn dat het barmhartigheid in een keurslijf dwingt...
- Neem in principe geen verantwoordelijkheden van de hulpvrager over.
- Om te bepalen wanneer de steun wordt teruggetrokken geldt de stelregel 'laat barmhartigheid barmhartigheid begrenzen'. Dat wil zeggen, de *enige juiste motivatie* om iemand een bepaalde vorm van steun te onthouden, is dat het onbarmhartig zou zijn om door te gaan. Bijvoorbeeld: het is onbarmhartig om een drugsverslaafde geld te geven, omdat dat zijn verslaving niet oplost, maar juist in stand houdt. Hier is een andere vorm van hulp nodig.
- Maak onderscheid tussen mensen die voor de eerste keer met een hulpvraag komen en mensen die 'op herhaling' komen. Bij herhaling is er vaak meer aan de hand en moet het onderliggende probleem boven water komen om echt te kunnen helpen (zie 5b).
- De diaconie verstrekt in principe een gift, tenzij ... er zwaarwegende redenen zijn om een lening te verstrekken.
- Als diaconie wil je graag helpen. Maar je bent niet de enige speler op het sociaal maatschappelijke veld. Je draagt de verantwoordelijkheid dus niet alleen. Ken de voorliggende sociale voorzieningen en de sociale kaart.

De hoofdlijn:

- Bij acute nood (omdat er 'geen brood op de plank' is) snel helpen, beperkt bedrag (voor levensonderhoud) en marginale toetsing van de oorzaak
- Structurelere hulp (langdurig): onderzoek naar oorzaak. Naast steun voor levensonderhoud werken aan oplossing lange termijn. Vaak parallel met professionele hulpverlening (psycho-sociaal, maatschappelijk werk).

De Handreiking

1. Betreft het financiële nood op het vlak van de dagelijkse levensbehoeften zoals eten, kleding, huisvesting, energievoorziening e.d.?

- a) Ja? Ga naar vraag 2.
- b) Nee? Dan is *financiële* ondersteuning door de diaconie *meestal* niet aan de orde. Ga naar punt 6.

2. Zijn de financiële problemen acuut, dat wil zeggen dat er voor de komende dagen/weken niet kan worden voorzien in de dagelijkse levensbehoeften?

- a) Ja? Ga naar vraag 3.
- b) Nee? Dan is er tijd voor breder overleg. Ga naar punt 5

3. Helpen bij acute financiële problematiek:

- a) doe een **kort** onderzoek naar de feiten. Is het verhaal overtuigend?;
- b) overleg met een andere diaken (bijv. de voorzitter van de diaconie);
- c) geef een bedrag voor de eerste levensbehoefte voor de komende periode, max. 2 weken (zie hiervoor de NIBUD-richtlijnen op www.nibud.nl)* en **;
- d) herhaal dit zo nodig nog 2 keer;
- e) rapporteer op de eerstkomende diaconievergadering en vraag goedkeuring over je handelen.

4. Lijken de financiële problemen tijdelijk, maximaal 4 weken?

- a) Ja? Houd na de eerste hulp de vinger aan de pols.
- b) Nee? Dan is naast acute steun ook verder overleg noodzakelijk. Ga naar punt 5.

5. Helpen bij 'niet acute' of 'wel acute maar niet tijdelijke' financiële problematiek:

- a) ga samen met een medediaken op bezoek;
- b) doe onderzoek naar de feiten; evt. onderliggende problemen moeten op tafel komen;
- c) onderzoek of optimaal gebruik is gemaakt van vergoedingen, subsidies e.d. (de zgn. voorliggende voorzieningen);***
- d) betrek een evt. *eigen vermogen* van de hulpvrager in uw overwegingen;
- e) rapporteer aan de diaconie en doe een voorstel. Beschrijf ook afspraken over hoe evt. onderliggende problemen door steunontvanger worden opgelost;
- f) (langduriger) diaconale ondersteuning kan alleen worden verstrekt wanneer er tegelijkertijd gewerkt wordt aan een structurele oplossing;
- g) de diaconie geeft toestemming tot maximaal x maanden;
- h) herhaal dit zo nodig nog x keer, elke keer is opnieuw een besluit van de diaconie nodig;
- i) maandelijks wordt de diaconie gerapporteerd over de voortgang.
- j) Doorverwijzen ivm onderliggende problemen kan nodig zijn, zie punt 6.

6. Helpen bij financiële problemen die niet direct te maken hebben met dagelijkse levensbehoeften:

Voor veel van de onder dit punt genoemde situaties geldt dat er wel een hulpvraag is en dat er dus ook echt hulp nodig is (maar geen 'noodhulp' door de diaconie)! In dit geval kan er naast verwijzen ook een bepaalde vorm van begeleiding/ondersteuning door de diaconie nodig zijn.

- a) als de problematiek met een bedrijf te maken heeft, is faillissement meestal de aangewezen weg;
- b) als de problematiek met schulden te maken heeft, is (professionele) schuldhulpverlening noodzakelijk;

- c) als de problematiek met psychiatrische problemen of verslaving te maken heeft, is (professionele) hulpverlening (GGZ) noodzakelijk;
- d) als het gaat om vakanties, lidmaatschap van een sportclub of muziekvereniging o.i.d., speelt de lokale context een belangrijke rol. Wat is 'normaal' in de omgeving? Beoordelingscriterium: Is er sprake van sociale uitsluiting, als de hulp niet wordt toegekend? Dan alsnog overwegen financiële steun te verlenen, of gebruik maken van aanwezige fondsen.

* Voor mensen die niet met geld om kunnen gaan, moet overwogen worden giften in natura te geven.

** het is voor snel handelen nuttig wanneer elke diaken over een bepaald bedrag aan handgeld beschikt dat hij snel kan inzetten voor de eerste steun.

*** Voor mensen die van een uitkering leven, is overleg met de sociale instanties noodzakelijk.